

SDLC

SOFTWARE DEVELOPMENT LIFE CYCLE

(Yazılım Geliştirme Yaşam Döngüsü)

1. Ders 04.06.2022

Bu derste neler öğreneceğiz?

- 1- SDLC NEDIR?
- 2- SDLC AŞAMALARI NELERDİR?
- 3- SDLC TAKIM ÜYELERİ VE GÖREVLERİ

HARDWARE & SOFTWARE

Hardware (Donanim)

Software (Yazılım)

DONANIM

MONITOR, KASA, KLAVYE,MOUSE, HDD,EKRAN KARTI...

Bilgisayari fiziken olusturan ve elle dokunabildigimiz tum bilgisayar parcalari

YAZILIM,

değişik ve çeşitli görevler yapma amaçlı tasarlanmış DONANIMlarin birbirleriyle haberleşebilmesini ve uyumunu sağlayarak görevlerini ya da kullanılabilirliklerini geliştirmeye yarayan makine komutlarıdır

SDLC: Softaware Development Life Cycle (Yazilim Gelistirme Yasam Dongusu)

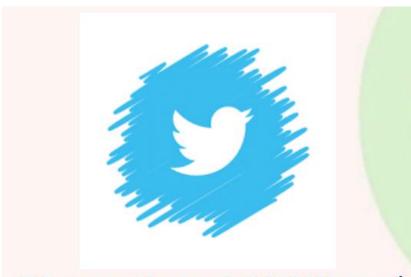
SDLC: Yuksek Kaliteli (High-Quality) ve Kullanici Taleplerini (User Expectation) Karsilayan Yazılım Ürünlerini geliştirmek için planlanan yazılım geliştirme sürecidir(Process).

Yazılım ürünlerinin nasıl geliştirilmesi gerektiğini veya nasıl iyileştirilmesi gerektiğini anlatan ayrıntılı bir plan içerir.

SDLC NEDIR

Yuksek Kalite(High-Quality)

Piyasa degeri 33 Milyar \$

DIJITAL Œ

Güvenlik açığı ile dünya çapında ses getiren Twitter'ın piyasa değeri düştü

Twitter'ın hisseleri borsa kapanışının ardından yüzde 4 düşüş gösterdi.

ABONE OF

Google News

Boeing 650 milyar dolarla çakıldı! İptaller peş peşe geliyor...

ABD'nin de katılması ile tüm dünyada Boeing 737 Max'ların uçuşu durduruldu. 4 bin 350 adet daha Max siparişi bulunan Boeing, 650 milyar dolardan olacak.

SDLC NEDIR

Kullanici Talepleri (User Expectation)

2002 Yılı İnternet Tarayıcı (Browser) Kullanım Oranları İstatistik Tablosu 2002 IE6 IE5 AOL Netscape 3 Netscape 5 Netscape 4 IE 4

4.9%

2.0%

2008 Yılı İnternet Tarayıcı (Browser) Kullanım Oranları İstatistik Tablosu							
2008	IE7	IE6	IE5	Firefox	Chrome	Safari	Opera
December	26.1%	19.6%		44.4%	3.6%	2.7%	2.4%

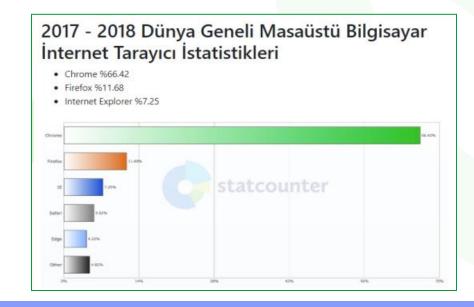

53.5%

29.9%

5.2%

November

NEDEN SDLC?

[Fotograf: AA]

ABONE OL Google News

Sosyal medya platformları Whatsapp, Instagram ve Facebook'a dünya genelinde yaşanan erişim sorunu devam ediyor. Facebook'un hisseleri yüzde 5'in üzerinde düştü.

Yemek Sepeti çöktü: Hem internet sitesine, hem de uygulamaya ulaşılamıyor

18:37 10.01.2021 (güncellendi: 04:48 11.01.2021)

@ Fotograf

Abone ol

Hem yemeksepeti.com hem Yemek Sepeti IOS ve Android uygulamalarına erişim sağlanamadı. Firmadan henüz bir açıklama yapılmadı.

NEDEN SDLC?

Ünlü Alışveriş Sitesi Amazon Çöktü, Ürünler 3,6 Kuruştan Satıldı

Haberler.Com - Haberler | Güncel 16 Aralık 2014 Salı 13:02

ABD'li online alışveriş devi Amazon.com'da yaşanan bir hacker skandalı nedeniyle 20 bine yakın ürün, 3,6 kuruştan satıldı.

Ünlü alışverisş sitesi Amazon.com'un **İngiltere** operasyonunda yaşanan bir hacker skandalı, 20 bine yakın ürünün 1 penny'lik (yaklaşık 3.6 kuruş) fiyattan satılmasına yol açtı.

Akbank'tan yeni açıklama! Akbank sistem arızası düzeldi mi, sorun devam ediyor mu?

Akbank kullanıcıları salı gününden bu yana mobil ve internet bankacılığında sorun yaşıyordu. Öte yandan ATM ve pos cihazlarında da hata olduğu öne sürüldü. 'Oturum kapandı' sorunu ile karşılaşan vatandaşlar Akbank internet bankacılığı çöktü mü, siber saldırıya mı uğradı sorularını gündeme getirdi. Akbank'tan konu hakkında açıklama geldi.

09 Temmuz 2021 - 00:42
 Son Güncelleme: 09 Temmuz 2021 - 00:42

- 4 Haziran 1996'da fırlatılan Ariane 5 uzay aracını kodlarken, Ariane 4' te kullanılan bir modül düzgün test edilmeden yeniden kullanılmıştı ve Ariane 5'e uyum sağlamamıştı.
- Parçalanmanın sebebi bir yazılım hatasıydı. 64 bitlik ondalıklı sayı, 16 bit işaretli tam sayıya çevrilirken bulunan sonuç beklenenden büyük çıkıyordu.
- O gün fırlatma için geri sayım yapıldı ve roketin motorları ateşlenerek kalkış başladı. Hızlanarak yoluna 37 saniye boyunca devam eden Ariane 5 roketi; o saniyeden sonra yanlış yöne doğru 90 derece dönmeye başladı. Bu durum, roketin kendini imha etme mekanizmasını tetikledi.
- Bu kaza, 370 milyon dolara mal oldu.
- CNES ekibi bu kazayı bir ders olarak almış, Ariane 502 uçuşunda, yazılımla ilgili yapılabilecek dönemin en kapsamlı çalışmasını yürütmüşlerdi.

- Therac-25 cihazı, kanser hastalarının tedavisinde kullanılmak için tasarlanmıştı.
- Yapılan değişiklik Therac-20'de güvenlik önlemi olarak bulunan elektromekanik güvenlik kilitlerinin yazılımsal güvenlik önlemleriyle değiştirilmesiydi.
- Ne yazık ki gelişim olarak görülen bu hata, Therac-20'nin kodlarında bulunan ancak fark edilemeyen hatanın, Therac-25'te ortaya çıkmasına sebep oldu.
- Bu hata (bug) yüzünden yaklaşık 5 hastanın ağır dozda radyasyon sebebiyle hayatını kaybettiği raporlandı.

Mars Climate Orbiter Hatası (23 Eylül 1999):

- Gezegenler arası ilk iklim uydusu olarak 1997'de fırlatıldı.
- Mars Orbiter, 1999'da Mars'ın yörüngesinde kayboldu.
- Kazanın yazılımda kullanılan İngiliz ölçü birimlerinin metrik sisteme yanlış çevrilmesinden kaynaklandığı belirtildi.
- NASA'da bir ekip hesaplarında İngiliz ölçü birimini (inç) kullanırken, projeye katılan diğer ekipse metrik (cm) sistemi kullanmıştı.
- 125 milyon dolarlık uydu yörüngeye sabitlenmeye çalışırken Mars'a olması gerekenden fazla yaklaşarak imha olduğu düşünülüyor.

- 1991 yılının şubat aylarında gerçekleşen Körfez Savaşı sırasında ABD'nin Suudi Arabistan'ın Zahran şehrindeki üssünde bir patlama yaşandı. Patlamanın sebebi ise üste bulunan anti balistik füze sisteminin doğru çalışmamasıydı.
- Yapılan sorgulamaların ve araştırmaların sonucunda patlama sebebinin üste bulunan anti balistik füze sisteminin bir yazılım hatası yüzünden ateşlenmemesi olduğu anlaşıldı.
- Bir insan için inanılmaz küçük olan 0,33 saniye, Al Hussein füzesini takip etmek için yapılan bir sistem için inanılmaz büyük bir hataydı.
- MIM-104 Patriot, havada bir cisim olduğunu algılamayı başardı ancak hata yüzünden cismi takip edemedi ve bunun bir füze olduğunu anlayamadı. Engellenemeyen füze yüzünden üste bulunan 28 asker hayatını kaybetti.

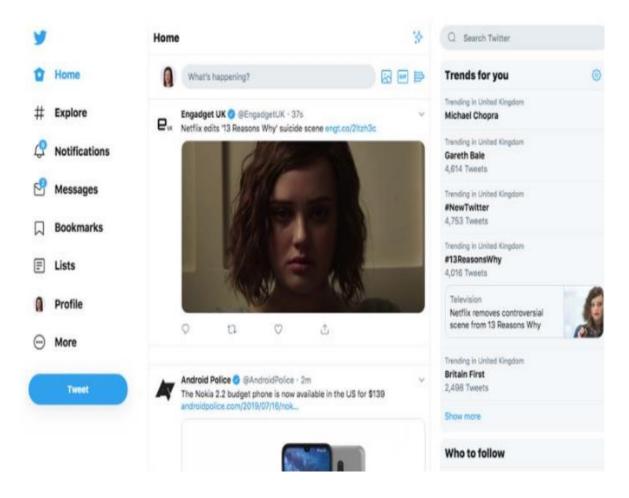

- Toyota; 2014 yılında 160.000 Prius Hybrid aracının motorunu durduran yazılım hatasından dolayı, araçları geri çağırmak zorunda kalmıştı.
- 2007 yılında L.A. Havalimanı'nda meydana gelen network hattındaki arıza yüzünden, 8 saat süreyle iniş ve kalkışlar durdurulmuştu.
- 2018 yılında, Toyota, ABD, Avrupa ve Japonya pazarlarındaki toplam 2.43 mliyon hibrit aracını geri çağırdığını duyurdu.
- Kara Pazartesi 1987: Hisselerin otomatik satış talimatlarını yanlış zamanda tetikleyen yazılım, gün içerisinde borsanın ilk açıldığı yer olan Hong Kong'dan başlayıp bir günde Dow Jones'u %23, S&P 500'ü %20 düşürerek hala kırılmamış bir rekora imza atmıştır. (1987)
- İntel İşlemci Bölme Sorunu (1993): İntel İşlemcilerin ondalık sayıların bölüm sonuçlarında 0.006'lık bir sapma ile hata yapması sattığı 5 milyon chip için 475milyon\$'ına mâl oldu.

SDLC'nin Faydaları

- 1) Projenin takibini ve kontrolunu saglar
- 2) Tum Planlama ve Process'in yatirimcilar tarafindan gorulebilmesine imkan tanir
- 3) Yapilan planlama ve toplantilarla Projenin Olusturulma ve gelistirme (Development) hizini artirir
- 4) Tum ekibin iletisimini guclendirir
- 5) Projenin risklerini azaltir

SDLC'nin Faydaları

- Projenin takibini ve kontrolünü sağlar.
- Tüm planlama ve process'in, yatırımcılar ve işveren tarafından görülebilmesine imkan tanır.
- Yapılan planlama ve toplantılar, projenin oluşturma ve geliştirme hızını artırır.
- Tüm ekibin iletişimini güçlendirir.
- Projenin risklerini azaltir.
- Doğru yapılan SDLC, en yüksek düzeyde yönetim kontrolüne ve dokümantasyona izin verir.
- Çalışanlar neyi, neden yapmaları gerektiğini anlarlar.
- Tüm taraflar hedef üzerinde önceden hemfikirdir ve bu hedefe ulaşmak için net bir plan görür.
- Tüm taraflar, gerekli maliyetleri ve kaynakları görebilirler.

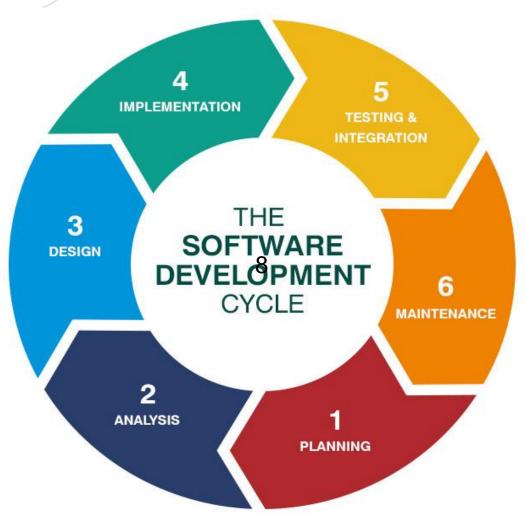

SOFTWARE DEVOLOPMENT PHASES YAZILIM GELISTIRME ASAMALARI

- 1- planlama, (müşteri beklentisi)
- 2- analiz, fizibilite, taleplerin doğru
- belirlenmesi
- 3- tasarım
- 4-kodlama
- 5-test
- 6-teslimat, publish, bakım

SDLC AŞAMALARI

- 1) Planning and Requirement Analysis (Planlama ve İhtiyaç Analizi)
  - 2) Defining Requirements(Gereksinimleri Tanımlama)
    - 3) Designing the product architecture (Ürün dizaynını tasarlama)
      - 4) Building or Developing the Product (Ürünü oluşturma veya geliştirme)
        - 5) Testing the Product (Ürünü test etme)
          - 6) Deployment in the Market and Maintenance (Ürünü pazarlama ve bakım)

- 1) Planning and Requirement Analysis (Planlama ve İhtiyaç Analizi)
- İhtiyaç analizi SDLC'nin en önemli ve temel aşamasıdır.
- Müşteriden gelen fikirler de göz önünde bulundurularak ekibin kıdemli üyeleri (expert) tarafından gerçekleştirilir.
- Bu bilgiler daha sonra temel proje yaklaşımını planlamak için kullanılır.
- Kalite güvence gerekliliklerinin planlanması ve projeyle ilişkili risklerin belirlenmesi de planlama aşamasında yapılır.
- Minimum risklerle projeyi başarıyla uygulamak için izlenebilecek teknik yaklaşımlar planlanır.

2) Defining Requirements (Gereksinimleri Tanımlama)

İhtiyaç analizi yapıldıktan sonraki adım, ürün gereksinimlerini açıkça tanımlamak ve belgelendirmektir (dokumante etmek) Stakeholder / işletmeciden onay alınır. Bu proje yaşam döngüsü boyunca tasarlanacak ve geliştirilecek tüm ürün

gereksinimlerini içeren

BRD (Business Requirement Document): İş Gereksinimleri Dokümanı iş ihtiyaçlarını ve paydaş gereksinimleri açıklayan bir gereklilik paketidir.

FRD (Functional Requirement Document)

Teknik Islev Ihtiyaclari Dokumani hazirlanir

FRD ve BRD en kucuk User Case lere kadar hazirlanir

3) Designing the product architecture (Ürün dizaynını tasarlama)

BRD (Business Requirement Document) Dizaynırların geliştirilecek ürün için en iyi dizaynla ortaya çıkacakları referanstır.

BRD'de belirtilen gereksinimlere dayanarak, ürün mimarisi için genellikle birden fazla tasarım yaklaşımı taslağı olusturulur.

DDS(Design Document Specification): Tasarım spesifikasyonu, bir ürün veya süreçle ilgili noktaların bir listesini sağlayan ayrıntılı bir belgedir.

4) Building or Developing the Product (Ürünü oluşturma veya geliştirme)

SDLC'ninbu aşamasında gerçek gelişme başlar ve ürün inşa edilir.

- Yazılımcılar (Developers), kuruluşları tarafından tanımlanan kodlama yönergelerine uymak zorundadır.
- Kodlama için FRD baz alinarak
- Developerlar gereken Funcionality'leri oluştururlar.
- Kodlama için C ++, Java, .Net vs. gibi farklı üst düzey programlama dilleri kullanılır.

5) Testing the Product (Ürünü test etme)

Bu aşama, ürün BRD'de tanımlanan kalite standartlarına ulaşıncaya kadar, ürün kusurlarının (bug) rapor edildiği, izlendiği, duzeltigi ve tekrar test edildiği aşamadir.

Ürün iş beklentilerini de karşılamalıdır (requirement specifications)

STLC => Software Testing Life Cycle

Test -> Takip -> Bulunan Hatanin Dev. gönderilmesi -> Raporlama-Duzeltme -> Yeniden Test etme -> Onaylama -> Raporlama

6) Deployment in the Market and Maintenance (Ürünü pazarlama ve bakım)

- Ürün test edildikten ve onaylandıktan sonra (hazır olduğunda), resmi olarak uygun görülen şekilde release edilir. (piyasaya sürülür).
- Ürün piyasaya sunulduktan sonra mevcut müşteri tabanı için bakımı yapılır.
- Musteriden (End-User) gelen feedbackler ve Teknolojik Gelismeler ile ihtiyaclar yeniden belirlenir ve dongu yeniden baslatilir

SDLC TEAM

- 1) Project Manager (PM) Proje Yöneticisi
- 2) Business Analyst (BA) İş Analisti
- 3) Developer (Dev) Yazılımcı
- 4) Quality Analyst (QA) Kalite Analisti (Tester)

PROJECT MANAGER (PM)

Project manager: Proje yöneticisi, takımdaki herkesin rolünü bilmesini ve yerine getirmesini ve bu rollerin gerçekleştirileceği inancına göre hareket etmesini sağlar.

- Proje planının geliştirilmesinden sorumludur
- Proje sahipleri (Stakeholder) ile yakın ilişki kurar
- Takım içerisindeki iletişimi sağlar
- Proje riskini yönetir
- Proje çizelgesini hazırlar
- Proje bütçesini yönetir
- Projede çıkabilecek karışıklıkları (conflicts) önler (Kriz yönetiminden sorumludur)
- Görev dağılımını yönetir.

BUSINESS ANALYST (BA)

Şirketlerin, iş süreçlerini değerlendirme, gereklilikleri öngörme, iyileştirme alanlarını açığa çıkarma ve çözümler üretme faaliyetlerini yürütür. Bir proje veya programın ihtiyaçlarını belirleyerek, bunları yönetici ve ortaklara iletir. İş sorunlarına teknik çözümler geliştirmek için çalışır.

- Business sorunları ve teknoloji çözümleri arasında bir köprü vazifesi görür
- Requirements (Gereksinimler) yönetimini ve iletişimini sağlar.
- Alınan kararların anlaşılır bir dile dökülmesini sağlar.
- Business Requirement Document (BRD) oluşturur.

(alınan tum kararların ve gereksinimlerin dokümü)

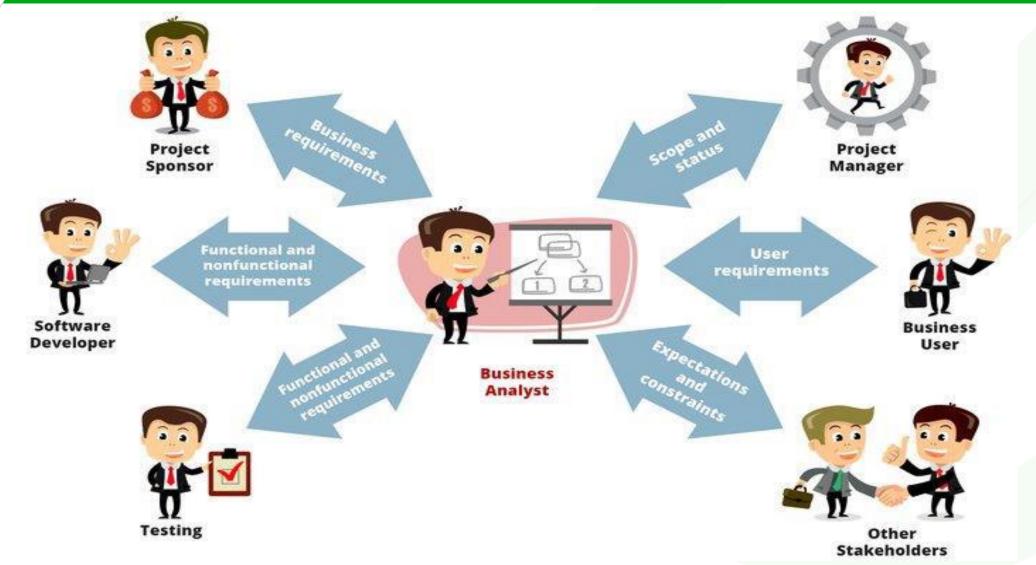
Functional Requirement Document (FRD) oluşturur.

(yazılımı yapılacak olan bütün maddelerin dokümü)

- Yeteri kadar Functional Requirement toplandıktan sonra use cases oluşturur
- Akış şemasını oluşturur

BUSINESS ANALYST (BA)

DEVELOPER (DEV, Yazılımcı)

Developer yazılım programlarının arkasındaki yaratıcı beyindir ve bu programları oluşturmak veya bir ekip tarafından oluşturulmalarını denetlemek içinde teknik becerilere sahip olan kişidir.

Sorumluluklar:

- •Kendilerine aktarılan software requirement dokümanını toparlar ve gereken application ve programın oluşumunu sağlar.
- •Beklentileri ve gereksinimleri (costumer requirement) karşılayacak yüksek kalitede (High Quality) code yazarlar.
- •Software dokümanını oluşturur ve önceki dökumanları günceller.

QUALITY ANALYST (QA, Tester)

Müşteri ve kullanıcı memnuniyetini göz önünde bulundurarak analiz ve test aşamalarında gerekli düzenlemeleri yapan kişidir.

- Son kullanıcıya bırakılmadan önce analiz ve testlerdeki tüm hataların düzeltilmesini sağlayarak hatasız ürünler sunmak.
- Her hangi bir organizasyonun ürünlerini ve hizmetini beklenen kalite standartlarını karşılayacak şekilde oluşturulmasını sağlar.
- Oluşturlulan application ın istenilen plan çerçevesinde yapılmasını sağlar.
- Application daki hatalar Quality Analyst tarafından bulunmalıdır ki Developer lar bulunan hataların üzerinde calışıp sorun teşkil etmeyecek ürün ortaya koyabilsinler (minimum seviyede bug).
- Testing yapılmasının amacı her hangi bir application da oluşabilecek hataların ortaya cıkarılmasıdır.

6 PHASES OF THE SOFTWARE DEVELOPMENT LIFE CYCLE

UX => Chief Technology Officer
UX => User Experience Designer (Kullanıcı Deneyim Tasarımcısı)
UI => User Interface Designer (Kullanıcı Arayüz Tasarımcısı)

- SDLC => Software Development Life Cycle
  - => Yazılım geliştirme yaşam dongüsü
- PM => Project Manager
  - => Projeyi yöneten kimse
- BA => Business Analyst
  - => Business sorunları ve teknoloji çözümleri arasında bir köprü vazivesi görür
- Dev => Developer
  - => Yazılım yapan kimse
- QA => Quality Analyst
  - => Kalite kontrolü sağlayan kimse
- BRD => Business Requirement Document
  - => Business ın tum beklentilerini karşılayan doküman
- FRD => Functional Requirement Document
  - => Doğrudan yazılımda kullanılacak doküman